

POST- historia från

HARJAGERS HÄRAD

Erik Lindgren

Posthistorisk skriftserie 184

Här blev

Posten en

bra affär

DÖSJEBO.

Invånarna i Dösjebo har ändrat sina vanor. De går numera till Posten samtidigt som de ska handla mat.

- Vi har fått mer att göra mellan klockan fyra och sex, säger lanthandlaren Yrsa Malmqvist.

Sedan två månader ligger Posten i Dösjebo en halvtrappa upp i handelsboden. Den är öppen två timmar om dagen, kl 16-18.

Lanthandlaren tar emot och lämnar ut paket andra tider också. Byn är liten och man försöker hjälpa varandra.

Erfarenheterna är hittills goda. Både kunder och handlaren tycker det är bra att Posten och livsmedelsaffären ligger under samma tak.

Den enda nackdelen är att det inte längre går att skicka paket utomlands från Dösjebo. Det måste ske från Kävinge (eller Löddeköpinge eller Landskrona).

- Jag tycker det är bra. Jag är ju här och handlar ändå. Men jag tycker Posten kunde ha öppet på förmiddagen också, säger Greta Gustafsson, en av kunderna.

Handelsboden har hand om 300 hushåll i första hand. Det vill säga de lämnar ut paket till så många. Det har naturligtvis inneburit extra arbete för handelsbodens ägare och personal.

- Det är positivt så här långt. Arbetet är mer trevligt än betingande. Det är ju bra att posten finns kvar i Dösjebo, annars vet man inte hur det hade gått för oss, säger Yrsa Malmqvist, som äger handelsboden tillsammans med sin man.

De får ersättning av Posten för sitt arbete. Troligen ökar också affärens omsättning något tack vare att Posten ligger inne i butiken.

- Det är svårt att säga om vi fått fler kunder. Vi öppnade Posten samtidigt som alla krispaket kom.

Handelsboden har klarat extraarbetet utan att anställa mer personal. Man fördelar arbetet på annat sätt.

LASSE SANDSTRÖM

SDS 1992-10-17

Posten, Koncernstab Information, Pressfästanst. 105 00 Stockholm.

Besöksadress Mäster Samuelsgatan 70. Telefon 08-7811773, 7811772. Telefax 08-214147.

I ett antal böcker har jag redovisat min forskning om småländsk posthistoria. De återger häradsvis något av vad jag funnit i de arkiv jag haft tillgång till. Böckerna har genomgående tryckts i 1000 exemplar men efterfrågan har inte varit tillräcklig för att tillnärmelsevis täcka mina kostnader. Jag finner det ändå angeläget att låta dem, som är intresserade, få del av mina forskningsresultat och har valt att framdeles presentera dem i häften av enkelt utförande. Dessa tillverkas på min bordskopiator i mycket små upplagor. Därmed minskas initialkostnaden, visserligen till förfång för utförandet men inte för innehållet. Originalförlagan finns kvar för att kunna användas om det blir efterfrågan på mer än de tio ex som görs från början.

Med detta häfte lämnar jag på ett så enkelt sätt information om postens utveckling i Harjagers härad i Malmöhus län. Häradets större ort är Kävlinge som dock inte är den äldsta, posthistoriskt sett. Jag presenterar orterna i den tidsordning de fått en fast postanordning. För att förstå sammanhangen kan man ibland behöva känna till bakgrund och beslut som påverkat skeendet. Det är min avsikt att redovisa detta översiktligt och jag väljer att i detta häfte kort informera om kronobrevbäringen och den reform genom vilken denna gamla institution upphörde.

I den gamla häradsindelningen omfattade Harjagers härad 14 socknar, däribland Remmarlöv och Västra Sallerup. Den sistnämnda socknen inneslöt också Eslövs stad. År 1952 delades Västra Sallerups socken upp på Eslövs stad och Remmarlövs socken, varvid församlingen ändrade namn till Eslöv. Jag redovisar inte i detta häfte Postens utveckling i Eslöv och inte heller poststationen i Kastberga i östra delen av "gamla" Västra Sallerups socken.
Växjö den 6 oktober 1991.

Erik Lindgren

En institution går i graven

Riksdagen beslöt år 1873 att kronobrevbäringen skulle upphöra med ingången av 1874 och ersättas med postgångar i postverkets egen regi samt med fasta poststationer, "en i var socken, där så behövdes". Riksdagsbeslutet föregicks av omfattande förberedelser efter ett regeringsbeslut den 6 maj 1873 om att postverket efter samråd med länsstyrelserna skulle vidta åtgärder för att ersätta den ordinarie kronobrevbäringen med nya postförbindelser i egen regi.

Kronobrevbäringen var en urgammal institution med rötter till tiden långt före 1636 års urkund om "Postbådhen". Ända sedan 1500-talet fanns vissa hemman indelade för att ansvara för kronobrevbäring. Det hade naturligtvis varit behov av regelbunden kontakt mellan central och regionala myndigheter så snart samhällsbildningen tagit fart. Regeringens förbindelser med de olika landsändarna genom kronobrevbäring hade redan en vid förgrening när postverkets linjer lades upp och efter hand kompletterades. Det ordinarie postnätet var däremot otillräckligt och kunde i många fall inte användas för befordran av brev mellan exempelvis landshövding, kronobefallningsmän, präster och lantmätare.

Det egna nät som kronobrevbäringen utgjorde var på åtskilliga punkter sammanlänkat med riksnätet. Därför utyttjade kronobrevbäringsinstitutionen postverkets nät på vissa delsträckor. Den genom förordningen 1636 införda allmänna postgången innebar redan tidigt en viss lättnad i kronobrevbäringsorganisationen.

Kompensationen för kronobrevbärarnas arbetsprestation var befrielse från vissa offentliga pålagor, d v s samma system som skulle tillämpas för dem som svarade för postföring när 1636 års förordning om "Postbådhen" skulle börja tillämpas. Efter hand som denna form av skattebefrielse minskade eller upphörde, lämnades ersättning in natura eller kontant.

Kronobrevbärarnas åtganden och ersättning reglerades inte centralt. Landshövdingarna bestämde de olika åtagandena och nätets förgrening. På grund av den decentraliserade handläggningen blev kronobrevbäringen olika i olika

län. I Stockholm visste man inte så mycket eller i varje fall inte tillräckligt mycket om det urgamla men efter hand ändrade distributionsnätet.

Formen för kronobrevbäringen blev efter hand någorlunda likartad. Härtill bidrog en kunglig förordning år 1830. Enligt denna skulle kronobrevbäring anordnas två dagar i varje vecka. Tillämpningsbestämmelserna varierade. Regeln om två dagar i veckan tillämpades ibland så att den ena dagen gick posten i riktning från den överordnade myndigheten och andra dagen till denna.

Ett regeringsbeslut i november 1849 tillerkände samtliga länsmän fribrevsrätt. Nu skulle man så långt det var möjligt använda den ordinarie postgången för tjänstebrev, vilka tidigare belastat kronobrevbärarna. Eftersom postnätet ännu inte var så finmaskigt var det i många områden inte praktiskt möjligt att följa direktiven. Statistiken visar dock på en ökning vid denna tidsperiod av antalet lösväskor som befordrades av postverket.

När man övergick till att låta kronobrevbärarna få ersättning in natura eller kontant i stället för skattelättnader, tycks man på sina håll också ha försökt att få in medel till denna utgift, trots att de tidigare delvis skattebefriade kronobönderna nu drog mera till statskassan. Statens finurlighet att få in pengar har ju alltid funnits. Detta torde kunna förklara varför landskansliet i Jönköpings län påförde rotebönderna brevbäringspengar, något som man finner i tryckta formulär för legokontrakt. Denna teori håller kanske inte när man iakttar att det förekom "brevbäringspengar" även efter 1874. Möjligen kan det ha berott på att texten fanns tryckt i kontraktsformulären och när man skrev nya kontrakt var det ingen som bevakade att den utgiftsposten lyftes ur.

1873 års riksdagsbeslut innebar i praktiken att ansvaret för kronobrevbäringen skulle övertas av postverket. Under första halvåret 1874 hann den nya organisationen införas i hälften av rikets län. En av orsakerna till att den fördröjdes på sina håll var att länsstyrelserna beviljats uppskov. I uppskovsaskandena hade man bland annat åberopat pågående järnvägsbyggnation som skulle medföra nya omregleringar av postförbindelserna. Man hade också påtalat att indelningen i fögderier och härader var föremål för vissa ändringar. I andra fall uppsköts

omorganisationen därför att det fanns kontrakt om kronobrevbäringen, vilka gällde ännu något eller några år. Så var det i ett skånskt härad och i vissa delar av Blekinge. I Skåne upphörde kronobrevbäringen i flera olika etapper under åren 1874 och 1875.

Resultatet av just denna reform är kanske det som mest påtagligt speglas i verksamheten på det lokala planet under förra århundradets sista decennier. Mängder av protokoll skvallrar om vilken betydelse reformen hade för de olika socknarna. De speglar hur församlingar som inte fick del av förbättring gjorde sig påminta i kampen för rättvisa, sett från deras egna utgångspunkter. För hembygdsforskare har handlingar i anslutning till denna reform största intresse.

Efter en omfattande utredning i samråd med länsstyrelserna preciserades, som ovan nämnts, den 5 december 1873 det konkreta sättet för att genomföra reformen i en kunglig förordning. Från 1874 års ingång kunde 530 nya poststationer inrättas och ett år senare ungefär lika många.

Det totala antalet nya poststationer som hade inrättats på grund av att postverket övertog kronobrevbäringen, uppgick till 1141, när poststyrelsen redovisade resultatet i sitt brev till regeringen den 25 juni 1875.

Det viktigaste målet för postverket när kronobrevbäringen upphörde, kan sägas ha varit att tillgodose den statliga och kommunala lokalförvaltningens behov. Detta speglas bland annat i valet av plats för många av de nya poststationerna hos eller nära en kronofogde, en länsman eller till och med en fjärdingsman. Däremot tycks reformens tillskyndare, generaldirektör Wilhelm Roos, inte ha haft den åsikten att de kommunala befattningshavarna var helt så beroende av att få posten bekvämt till sig. Bland de problem som han berörde när han redovisade till regeringen resultatet av reformen med kronobrevbäringens upphörande kan nämnas de kommunala uppdragstagarnas ovilja att bege sig till en närbelägen poststation för att hämta post. De hade vant sig vid att få den utdelad av kronobrevbäraren i bostaden.

Ur den sammanfattning med uppgifter på nya postgångar och poststationer som poststyrelsen redovisade till regeringen citeras här siffror som lämnades den 25 juni 1875:

	Län	Antal nya åkande poster	Antal nya gående poster och sjöposter	Antal nya poststa- tioner
År 1874	F	13	22	97
	G	10	1	49
	H	1	26	85
	I	10	7	46
	K		10	29
	L	7	30	88
	M	2		7
	N	10	19	73
	U	5	3	18
	W	4	4	13
	X	6	5	20
	BD		1	5

Trpt				530
År 1875	B	18	22	69
	C	14	5	34
	D	9	3	35
	E	14	13	43
	L	2	8	21
	M	28	7	49
	O	5	15	42
	P	19	34	91
	R	25	15	77
	S	11	10	70
	T	11	6	37
	Y	4	7	16
	Z	7	5	27

Summa				1 141

Av andra skäl än kronobrevbäringsreformen inrättades poststationer efter hand, många förenade med järnvägsstationer. Totala antalet nya poststationer under år 1874 var 671, under år 1875 658 och under 1876 81. Några av de mest olönsamma drogs in och nettoökningen i poststationsbeståndet blev 623 under år 1874 och 642 under år 1875.

Örtofta - häradets äldsta poststation

Den 9 mars 1860 bemyndigade regeringen poststyrelsen att "å lämplige ställen inrätta ett nytt slag av poststationer vilka äro ämnade att, såsom speditjonskontor, för mera avlägsna orter underlätta förbindelsen med närmaste postkontor eller postexpedition".

Före tillämpningen av detta bemyndigande fanns det bara 175 fasta postanstalter i vårt land (1860). De kallades då postkontor och postexpeditioner men hade samma befogenhet. I stort sett var det bara klassindelningen som skilde dem åt. De fyra största klasserna, postkontoren, leddes av postmästare, medan de fyra andra, postexpeditionerna, leddes av postexpeditörer. Från och med 1882 fick båda slagen kallas postkontor och även de små postkontorens chefer kallades postmästare. I det sammanhanget ändrades titeln för de dittillsvarande kontorsskrivarna till postexpeditörer. Kontorsskrivare fanns på många större postkontor som biträden åt postmästarna och för den direkta kundbetjäningen.

I huvudsak fanns postkontoren i städerna, medan det var dåligt ställt med postservice på landsbygden. Detta bidrog till regeringsbeslutet 1860 om att inrätta poststationer. Men det gick långsamt att genomföra det. Länsstyrelserna lämnade efter hand förslag till poststyrelsen på lämpliga platser för poststationer. Inte förrän nära nog ett helt år efter beslutet öppnades de första den 15 februari 1861.

Ett annat slag av poststationer började inrättas i takt med järnvägarnas tillkomst. Det var sådana, där järnvägsbefälet hade ansvar också för samhällets postservice. Deras befogenhet var helt jämförbar med lantpoststationernas. För makulering av frimärken fick järnvägsstationerna en stämpel utan datumangivelse men med en liten ring omgiven av streck (av samlare kallade strålstämplor). Lantpoststationerna fick däremot inga egna makuleringsstämplor förrän efter ett beslut av poststyrelsen i slutet av 1868.

Genom en överenskommelse med Statens järnvägar blev från och med den 16 februari 1863 i stort sett "vid samtliga Statens Järnvägsstationer även inrättade poststationer,

vilka i allmänhet och där ej särskilt annorlunda förordnas förestås av stationsinspektör, stationsmästare eller annan järnvägstjänsteman på stället". Motsvarande överenskommelser träffades efter hand med enskilda järnvägsföretag.

Innan den generella överenskommelsen träffades, hade man mer eller mindre försöksvis öppnat sådana "förenade poststationer" på några ställen, t ex i Hästveda och Osby den 15 november 1862. På motsvarande sätt fick Örtofta en förenad post- och järnvägsstation med 1863 års ingång samtidigt som motsvarande anordningar tillkom i Gnesta, Laxå och Floda.

Beslutet för denna förbättring i Örtofta föregicks av en framställning i oktober 1862 från ett stort antal personer i Borlunda, Viderup och Örtofta. Det var en kort inlägga som också blev föremål för ett snabbt beslut. Framställningens sista rader hade följande lydelse:

"Vi anse oss icke behöva åberopa andra skäl för bifall till denna vår vördsamma anhållan, än Kungl. Majt:s uttalande nådiga vilja i detta avseende och den för oss uppenbara fördel som ligger i att en lätt och bekväm kommunikationsanstalt befördrar utvecklingen av ett genom järnvägarna framkallat affärsliv i det allmänna och en större trevnad i det enskilda livet".

Stationsinspektör Henrik Zickerman blev därmed ansvarig för posten i Örtofta. Han var född 1812 och blev vid sin pensionering 1872 avlöst av Gustaf Henrik Falkman. Denne avlöstes i januari 1896 av Richard Amadeus Egnell, varefter ansvaret vilade på Nils Reinhold Georg Siegbahn 1908-1916. Den 1 april 1916 avgick denne, då 60 år gammal, och Artur Leonard Wetterholm tillträdde. Hans era blev kort, för postgöromålen hade fått sådan omfattning att det inte var lämpligt att förena dem med järnvägstjänsten. Poststationen flyttade från järnvägsstationen den 10 juli 1916 och Ellen Ohlsson blev poststationsföreståndare. Hon var född 1880 och blev kvar på sin post tills hon avled i oktober 1929. Från Onsala flyttade nu Ester Anhild Sjöberg och fick med 1938 års ingång uppleva att bli befordrad till en sk stationsmästartjänst. Det innebar att hon blev föreståndare för postexpeditionen i Slöinge. Termen postexpedition, som hade funnits under tre decennier på 1800-talet hade återinförts 1920 men nu i en helt annan betydelse. Den kunde sägas motsvara en nivå mellan postkontor och poststationer. Postexpeditionerna var underordnade ett

närbeläget postkontor men avgav till skillnad från poststationerna redovisning direkt till poststyrelsen. De hade inga underlydande poststationer. Denna mellaninstans försvann vid en omorganisation som genomfördes i stort sett över hela landet år 1977.

Med fröken Sjöbergs flyttning till Slöinge fick poststationen i Örtofta ännu en föreståndare som gjort sina lärospån i Onsala. Det var Ebba Adina Lindell. Hon fick uppleva så stor trafikökning att poststationen kunde höjas till rang och värdighet av postexpedition. Detta inträffade den 1 oktober 1959 och hennes posttitel blev nu stationsmästare. Minskad trafik och effektiviserad lantbrevbäring bidrog emellertid till att hennes efterträdare Elsa Tidstam fick uppleva postexpeditionens indragning redan den 31 augusti 1972.

Löddeköpinge

I Skåne genomfördes kronobrevbäringsreformen i etapper och till och med inom lilla Harjagers härad delades omorganisationen upp i en del vid vardera 1874 och 1875 års ingång Löddeköpinge fick sålunda sin poststation den 1 januari 1874. Arrendator A Österberg blev föreståndare med 200 kr i årsarvode. När han begärde höjning till 350 kr i ett brev till poststyrelsen den 19 februari visade det sig att frimärksförsäljningen varit för låg för att motivera bifall. Han skrev då och begärde sitt entledigande och föreslog åbosonen Hans Nilsson till efterträdare. Han var "alldeles obekant" för kronofogde J Th Ewerlöf, som i stället förordade gästgivaren P E Lantz. Denne antogs av poststyrelsen och poststationen flyttades från mejeriet till gästgivaregården den 1 juli 1876.

Postmästare Eric Engman i Lund myntade i ett brev till poststyrelsen den 27 augusti 1880 uttrycket att "lantbrevbäraren fungerar, så att säga, som en vandrande poststation". Den positiva bilden hade han fått sedan nyordningen med lantbrevbäring införts inom hans revir i februari 1879 i samband med indragning av bl a poststationen i Barsebäck. Orsaken till att han skrev så var krav från invånare i Barsebäck om att få poststationen åter. Man föreslog i ett klagobrev till poststyrelsen den 7 maj 1880 att poststa-

tionen skulle återinrättas och "att den nuvarande mindre behövlige poststationen i Löddeköpinge flyttas". Så blev det också, även om poststyrelsens beslut formellt inbegrep indragning med 1880 års ingång av poststationen i Löddeköpinge och återinrättande av den i Barsebäck. Det var då inte gästgivare Lantz som blev avskedad, för han hade överlämnat poststationen till bokhållaren Carl Persson i augusti 1878.

*Derät Poststationen i Löddeköpinge förflyttas
till Gästgivaregården dertill förbinder jag
mig att det oaktat fullgöras postbefordringen
mellan Löddeköpinge och Lund emot samma
villkor som uti nu gällande Kontraktet
finnes bestämt*

Löddeköpinge den 9 Juni 1876

*Per Jönsson
Postmästare*

Per Jönsson egenhändig Samtäckning intyggar

Anders Bengtson

Ola Nilsson

Förflyttning av en poststation kunde ibland medföra förlängning av färdvägen för postförarna. Här har Per Jönsson måst skriva under ett intyg på att han accepterar en flyttning utan att ändra i kontraktet.

I nära nog två decennier fick Löddeköpinge nu vara utan poststation. Ett postinlämningsställe fanns för förmedling av post mellan lantbrevbäraren och de sockenbor som denne inte kom i kontakt med. Kommunalstämman den 22 december 1898 uppdrog åt lantbrukarna August Andersson och Jöns Jönsson att söka utverka en poststation. I framställningen den 16 januari 1899 framhöll de att en del sockenbor hämtade post från Kävlinge och en del från Flädie. De skrev:

"Som samhället de senare åren gått betydligt framåt och ligger i en rik och tätbebyggd trakt samt har en sparbank med en årlig omsättning av ca en miljon kr jämte fem st handelsfirmor, mejeri m m, har det länge varit ett gemensamt önskemål att få en poststation. Från socknens västra sida, där ett större samhälle, nämligen Vikhög's fiskläge är beläget, till Kävlinge är ca 13 kilometer".

De föreslog kontor Karl Amandus Malmberg till föreståndare. Postdirektör Hugo Winroth i Malmö uttalade i sin redovisning av ärendet till poststyrelsen den 17 februari 1899 "att sökandenas framställning synes hava allt skäl för sig". Efter ännu en remissomgång beslöt poststyrelsen den 10 mars 1899 att en poststation skulle öppnas i Löddeköpinge den 1 maj 1899. Den förlades till K A Malmbergs bostad och denne fick 100 kr om året i arvode som föreståndare. Han lyckades få det höjt till 225 kr med 1906 års ingång men glädjen över den förbättringen blev kortvarig. Han blev nämligen uppsagd i anslutning till att järnvägen Kävlinge-Barsebäck kunde öppnas för posttrafik den 4 augusti 1907. På grund av att den tilltänkte föreståndaren för den förenade post- och järnvägsstationen av särskilda skäl inte medgavs tillträda, fick Malmberg under en övergångstid ha poststationen kvar på dess plats i sin bostad. Under den tiden fick han ett särskilt anslag av 15 kronor i månaden för att bekosta transporter mellan järnvägsstationen och poststationen, drygt 500 meter. Det var en förvånansvärt låg ersättning eftersom transporter måste ske fyra gånger om dagen. Anordningen upphörde med oktober månads ingång 1907.

Då tog stationsföreståndaren vid järnvägen Klas Algot Lindvall ansvaret för samhällets postservice. Blott 42 år gammal avled han den 1 juni 1920 och efterträddes av Otto Herman Nilsson (1920-1947). Viggo Torvald Åkeson tog över den 1 april 1947 och följdes fem år senare av John Magnus Hansson.

Utvecklingen blev positiv för Löddeköpinge och järnvägens nedläggning innebar inte att posten också försvann. Berta Andersson som under stationsbefällets ansvar varit postbiträde i Löddeköpinge sedan 1944 års ingång fick till och med uppleva att den efter 10 juni 1954 från järnvägen fristående poststationen höjdes till postexpedition i oktober 1969. Genom interna omorganisationer förvandlades postexpeditionerna till sk lokalpostkontor 1977 och sex år senare kom Marianne Lundberg som chef till Löddeköpinge från

motsvarande befattning i Marieholm. Då hade postkontorets namn redan hunnit kompletteras med siffran 1. Detta inträffade den 1 juli 1975, då det 13 månader gamla poststället i Hofterup fick byta namn till Löddeköpinge 2 i samband med omorganisation till postexpedition. Marianne Lundbergs efterträdare Christina Ravander fick vara med om att ta nya lokaler i bruk vid postkontoret Löddeköpinge 1 år 1987. Postmästarens ansvar inbegriper service till omkring 3500 hushåll.

Kjellinge—Barsebäck—Hofterup. (Från den 1 maj 1899.)							
M. T. O. Th. F. L.	—	1,0	0,5	Kjellinge poststation	M. T. O. Th. F. L.	10,15	—
				Hj			
M. T. O. Th. F. L.	2,45	3,0	0,4	Löddeköpinge poststation	M. T. O. Th. F. L.	8,15	8,30
M. T. O. Th. F. L.	4,0	4,30	0,2	Barsebäcks poststation	M. T. O. Th. F. L.	6,15	7,15
M. T. O. Th. F. L.	5,0	—	1,5	Hofterup	M. T. O. Th. F. L.	—	6,15
				Postförringen i linien ombesörjes af åkande landtbrevbärare.			

Detta är en förminskad kopia av den tidtabell som tillämpades från den tidpunkt då poststationen i Löddeköpinge återinrättades.

Saxtorp

I samband med att postverket tog ansvaret för kronobrevbäringen öppnades en poststation i Saxtorp med 1874 års ingång. Gästgivaren Nils Petersson blev föreståndare med 100 kr i årsarvode. Han hade också avtal om postskjutsen på den samtidigt nyinrättade linjen Landskrona - Saxtorp - Löddeköpinge. Efter framställning fick han årsarvodet höjt till 200 kr från och med 1875. När planerna för att införa lantbrevbäring drogs upp under sammanträden 1878, kom man överens om att dra in karrposten mellan Löddeköpinge och Landskrona ävensom poststationerna i Fjellie, Barsebäck och Saxtorp. Den förstnämnda poststationen drogs in med 1878 års utgång medan de båda andra sparades till och med januari 1879. Med tillkomsten av järnvägen Landskrona-Kävlinge fick saxtorpsborna åter en poststation, nu förlagd till järnvägsstationen när järnvägen uppläts för allmän trafik den 8 augusti 1893. Stationsinspektör Carl Theodor Wollter blev ansvarig för posten, följd den 1 april 1908 av Anders Persson Holmberg. Denne hade dessförinnan varit poststationsföreståndare i Dagstorp. Den 1 mars 1915 tog Otto Hansson Osberg över ansvaret för den förenade poststatio-

nen och därefter vilade detta på följande järnvägsfunktionärer: Gustav Adolf Nordin (1938-1939), Tore Emil Franzén (1939-1942 och 1946-1950), Per Åke Alemo (1942-1946), Hugo Sigvard Svensson (1950-1953), P Gunnar Erik Persson (1953-1958) och Ebba Karlsson (1958-1968). Poststationen drogs in den 12 maj 1968 i samband med att postverket övergick till en helt ny transport- och sorteringsorganisation. De 46 hushåll som hade direktbetjänats av poststationen, blev nu anslutna till lantbrevbäringslinjen som ändrades att utgå från Landskrona.

Kävlinge

Kantor L W Franck blev antagen till föreståndare för den poststation som öppnades i Kävlinge med 1875 års ingång som ett resultat av att postverket tog över ansvaret för kronobrevbärningen. Årsarvodet på 180 kr förblev oförändrat när göromålen överfördes på Olof Anders Franck efter kort tid. Denne blev uppsagd till september månads utgång 1878 och poststationen ersattes med lantbrevbärning. Detta ansåg man inte var någon bra lösning men inte förrän med tillkomsten av den genomgående nordsydliga järnvägen lyckades man få poststationen återinrättad den 18 september 1886. Det visade sig dock i längden inte lämpligt att ha poststationen förenad med järnvägen. Stinsen hade nog med ansvar för egna göromål och redan den 1 mars 1897 skildes post och järnväg åt. Förre handlanden Victor Wadstein blev poststationsföreståndare under en kort övergångsperiod innan Gustaf Vilhelm Burén tog över den 1 juli 1897 med 600 kr i årsarvode och ett tillägg på 50 kr i månaden för transporter mellan järnvägen och poststationen.

Förändringen 1897 föregicks av en framställning om att poststationen skulle höjas till rang och värdighet av förvaltningspostkontor. Den framställningen initierades av kommunalstämman den 21 oktober 1896 under Anders Jönssons ordförandeskap. Stinsen och dåvarande poststationsföreståndaren C E Brodin motsatte sig emellertid förslaget om postkontor men tyckte det var rimligt att skilja post och järnväg åt. Som fristående poststationsföreståndare lanserade han handlanden H Lundström.

Utdrag af protokoll till ordinarie kommunalfullmäktige under följande förhållanden den 21. Oktober 1896.
S. G.

Da det sigat sig att den tid, som anslutts för postutlevering vid härvarande poststation är ut för otillräcklig för expedition af den stora post som här dagligen utskickas, har fråga blifvit väckt derom att upphäufning borde göras hos K. Hof. Generalpoststyrelsen om inrättandet af fullständigt postkontor härvidel. Da en fråga förkom, beslutades samtyckligt att dylik upphäufning skulle gynnas vid förändring af följande.

Rätt utdraget, bekräftar
Anders Jönsson
Ordförande.

Frågan om att byta ut poststationen i Kävlinge mot ett förvaltningspostkontor väcktes mera än tio år innan ändringen kom till stånd.

Postdirektör Hugo Winroth i Malmö var emot förslaget om att byta ut den förenade poststationen mot ett postkontor. Han skrev följande till poststyrelsen den 22 januari 1897:

"Dess närbelägenhet intill postkontoret i Lund synes mig i främsta rummet tala mot behövligheten av den begärda anordningen, ty i främsta rummet bör, enligt min åsikt, vid inrättande av nya postkontor tagas i betraktande, huruvida en dylik postanstalt kan anses behöfelig ur synpunkten av att för omkringliggande poststationer förmedla postanvisnings- och postförskottsrelsen, något som knappast torde kunna sägas beträffande det ifrågasatta postkontoret i Kävlinge, vilket, med synnerligen täta förbindelser åt alla håll, skulle komma att befinna sig på kort avstånd från ej mindre, som ovan sagts, postkontoret i Lund utan även från postkontoren i Landskrona och Malmö".

Winroth framhöll också att frimärksuppbörden var förhållandevis låg i Kävlinge. Däremot tog han ett känt faktum till intäkt för att det fanns anledning att skilja posten från järnvägen. Han skrev nämligen:

"Förhållandet är, som nog torde vara bekant, att poststationsföreståndaren i Kävlinge, stationsinspektoren Brodin, icke det ringaste intresserar sig för posttjänsten liksom han uppgivit sig icke hava tid att, på grund av sina järnvägsgöromål, åt den förstämda ägna även den minsta tid av sin verksamhet. Följden därav har blifvit, att han, med järnvägsbefällets goda minne, överlämnat postgöromålens skötande åt en järnvägsbokhållare vilken

betraktar sagde göromål som en börda, från vilken han helst önskar bli befriad. Å ena sidan har han strängt hållit på att poststationen i Kävlinge skulle hållas öppen endast minimum av tid eller fyra timmar, under det att han å andra sidan, när han under denna tid betjänat allmänheten visat sig ogin och slarvig, vilket åter framkallat missnöje hos vederbörande korrespondenter"

Mera behöver knappast citeras för att belysa hur enkelt det var för poststyrelsen att fatta beslutet om att skilja posten från järnvägen. Burén höll ställningarna i något över tio år och den 1 oktober 1907 lämnade han över poststationen till styrmannen Lars Sandström. Denne blev dock inte gammal i gården för med september månads utgång 1909 drogs poststationen in. I stället inrättades ett förvaltningspostkontor, behövt på grund av att åtskilliga nya järnvägspoststationer hade tillkommit i närområdet. Redovisningssystemet var på den tiden ganska tungrott. In- och utbetalningar vid poststationerna ingick i det överordnade postkontorets räkenskaper genom dagliga redovisningar från poststationerna. Postkontorens övervakningsskyldighet medförde länge att inte blott medlen utan även själva handlingen, t ex en postanvisning eller en tidningsrekvisition sändes från poststationen över postkontoret och vidare till adressorten eller dess överordnade postkontor. Förseningar kunde inte undvikas. Ändringar vidtogs i expeditionen så småningom och från 1927 sändes exempelvis postanvisningarna direkt från poststationerna till adressaterna, från och med 1934 också bl a postförskotts-anvisningar och postförskottsinbetalningskort. Från 1934 sändes också direkt till poststationer sådana postanvisningar och utbetalningskort som avsåg belopp om högst 50 kr. Men systemet var tungrott och visst behövdes det fler förvaltningspostkontor efter hand som antalet poststationer ökade snabbt.

Till chef för det nya förvaltningspostkontoret i Kävlinge utnämndes Carl Herman Cullin. Efter honom ansvarade följande postmästare för postområdet: Emil Gustaf Erik Ågréen (1926-1928), Axel Hugo Peter Wihlborg (1928-1936), Sven Lindqvist (1936-1939), Elof Ewener (1939-1949), Kurt Rudolf Evald Murbeck (1949-1954) och Nils Gustaf Stensskog (1954-1962).

Med förändrade redovisningsmetoder blev behovet av många förvaltningspostkontor inte så stort och på 1960-talet organiserades åtskilliga om till postexpeditioner. Så skedde

med postkontoret i Kävlinge den 1 oktober 1962, som underställdes postkontoret i Lund. Elsa Hansson blev chef med titeln stationsmästare, följd av Nils Ferm. I 1977 års nya kostym blev termen åter postkontor och Kerstin Granbom tog över ansvaret. Med ett underlag på ca 6700 hushåll gick det senare över till Leif Andersson.

Barsebäck

Förvaltaren A Th Fromell blev föreståndare för poststationen i Barsebäck, öppnad med 1875 års ingång. Han fick 180 kr i årsarvode. Genom ett cirkulär från poststyrelsen den 27 september 1875 anmodades postmästarna att lämna vissa statistiska uppgifter om de underlydande poststationerna för bedömning av deras lönsamhet. Postmästaren i Lund rapporterade i anslutning härtill att vanliga frimärken hade sålts under 1875 i Barsebäck för 277 kr och tjänstefrimärken för kr 6:18. Det var nog för att poststationen skulle få behållas, men när lantbrevbäring introducerades några år senare blev den ändå indragen, nu till synes accepterat av socknen. Detta inträffade den 31 januari 1879. Kommunalförsamlingen den 15 december 1878 uttalade följande i protokollets första paragraf:

"Med anledning av Kungl. Majt:s Befallningshavandes i Malmöhus Län Kungörelse av den 16 sista november angående Kungl. Generalpoststyrelsens begäran, att därest kommunen vill begagna sig av det tillfälle till utväxling även av enskilda brev och andra försändelser som Lantbrevbäringsinrättningen erbjuder, kommunen skall, i enlighet med instruktionens innehåll, utse därtill lämpligt ombud, valdes till sådant ombud för Barsebäcks socken skomakaren F Th Pettersson i Barsebäck, vilken närvarande, förklarade sig villig detta uppdrag emottaga".

Med februari månads ingång 1879 började en lantbrevbärare sålunda vandra mellan Lund och Barsebäck över Löddeköpinge och han besökte bl a skomakare Pettersson i Barsebäck, som fick vara förmedlingslänk för dem som inte kunde nå lantbrevbäraren under turen.

Detta gillade nu långtifrån alla. Ett brev den 7 maj 1880 till poststyrelsen är underskrivet av 29 personer med Walter Hamilton som första namn. Man framhåller de svårigheter som uppstod för "den korresponderande allmänheten" när poststationen i Barsebäck byttes ut mot en gående lantbrevbärare. Brevet utmynnar i ett konkret förslag som

innebar krav på högre frekvens i postförbindelserna samt "flyttning" av poststationen i Löddeköpinge till Barsebäck.

Landshövdingen förklarade den 29 juni 1880 efter att ha rådgjort med kronobetjäningen att han för egen del inte hade något att erinra mot framställningen. Postmästaren i Lund hade emellertid en annan inställning till behovet av en poststation i Barsebäck och anförde dessutom att poststationen i Löddeköpinge var överflödigt. Han ansåg detta genom att han funnit att lantbrevbäraren hade i Barsebäck "förmått sköta postutväxlingen till allmän belåtenhet utmärkt bra". Han tillade:

"Lantbrevbäraren fungerar, så att säga, som en vandrande poststation, och då han känner såväl personer som ställen, och vid avgången från postanstalten sorterat sin post, så kan han genast och noggrant avlämna den till givna person eller givet ställe, vilket icke görs lika ledigt vid en poststation".

Vid ärendets föredragning i poststyrelsen den 30 augusti 1880 var generaldirektören bortrest. Han hade själv engagerat sig djupt i lantbrevbäringsfrågan och man ansåg att han skulle medverka vid styrelsens beslut om eventuella ändringar. När ärendet togs upp på nytt den 20 september, gick man emot postmästaren i Lund och övervägde att återinrätta poststationen i Barsebäck. Frågan togs dock under förnyad prövning sedan man fått ett brev med ca 150 underskrifter av personer i Löddeköpinge, Fjelle och Borgeby. De hade fått veta att poststationsföreståndaren i Löddeköpinge hade blivit uppsagd från följande årsskifte. Brevet var en protest mot den beslutade ändringen och framhävde fortsatt behov av en poststation i Löddeköpinge. Det avslutades med följande negativa omdöme om Barsebäck:

"Barsebäck däremot ligger mera avlägset och ut till Sjö-kanten, samt är i saknad av till och med landsväg, så att upprättandet av poststation därstädes ej skulle kunna bli till någon nytta utom för själva fideikommisset och dess innehavare samt poststationsarvodet ett lönebidrag åt någon dess tjänare".

Det hjälpte inte. Poststyrelsen stod kvar vid sitt beslut och poststationen i Löddeköpinge drogs in, medan den i Barsebäck återinrättades med 1881 års ingång. Föreståndare blev åter Anton Theodor Fromell, nu med 200 kr i årsarvode vilket höjdes till 300 kr vid det nya seklets ingång. Här bör kanske nämnas att tanken på att dra in poststationen på nytt väcktes i anslutning till att järnvägen Malmö-Billesholm skulle tas i bruk. Kommunalstämman i skolhuset

den 30 maj 1886 uttalade då bl a "såsom sin önskan, att få posten befordrad å linjen Hofterup-Barsebäck-Flädie om möjligt en gång dagligen fram och åter under de 6 söcken-dagarna i veckan, samt att Barsebäcks poststationen måtte såsom sådan bibehållas". Det sista önskemålet kunde tillgodoses, även när den nord-sydliga järnvägen öppnades för posttrafik den 18 september 1886, men med daglig postgång fick man vänta ännu någon tid.

Men det kom ju så småningom ännu en järnväg in i bilden, nämligen den som förband Barsebäck med Kävlinge. Fromell efterträddes den 1 juli 1904 som poststationsföreståndare i Barsebäck av bokhållaren Nils Hansson vilken fick uppleva förändringen med järnvägens tillkomst. Han blev uppsagd från sin befattning och lantpoststationen drogs in samtidigt som en förenad post- och järnvägsstation öppnades den 4 augusti 1907 med namnet **Barsebäcksby**. Järnvägens stationsföreståndare Bernhard Fabian Theodor Johansson blev nu ansvarig för samhällets postservice under 31 år. Han följdes den 1 oktober 1938 av Birger Julius Andersson, som fick vara med om att byta ut sigillet och datumstämpeln den 1 april 1940. Då ändrades nämligen namnet Barsebäcksby till Barsebäck. Tre månader senare tog Ingeborg Ljunggren över ansvaret för den förenade poststationen. I anslutning till järnvägsnedläggningen den 10 juni 1954 fick poststationen existera i postverkets egen regi och Ingeborg Ljunggren fortsatte som föreståndare till sin pensionering i december 1972. Poststationslokalen hade flyttats 1956 från järnvägens stationshus till, som det hette, "ett vitt litet idylliskt hus" i samhället. På vikariat uppehölls befattningen till och med maj 1974, då poststationen drogs in. En organiserad protestauktion mot poststationsindragningen, ledd av Anders Bauer, hade ingen inverkan på postdirektionens beslut. Befogenheten att ändra i poststationsbeståndet hade under 1960-talet överflyttats från poststyrelsen till distriktsförvaltningarna.

Postkunderna i Barsebäck fick efter poststationens indragning använda postadressen Löddeköpinge. Postens senare medgivande att med viss kvotering och på särskilda villkor återinföra äldre postorter ledde till beslutet att adressen BARSEBÄCK återinfördes den 1 april 1993.

				(Gångpost.)					
T. L.	—	5,0	f. m.	0,7	Saxtorps poststation	O. S.	8,45	—	e. m.
T. L.	7,0	7,15	f. m.	0,4	Vestra Karaby d:o	O. S.	6,30	6,45	e. m.
T. L.	8,15	8,30	f. m.	0,4	Särslöfs d:o	O. S.	4,15	4,30	e. m.
T. L.	9,30	9,45	f. m.	0,4	Stora Harrie d:o	O. S.	3,0	3,15	e. m.
T. L.	10,45	10,45	f. m.	0,3	Lilla Harrie	O. S.	2,0	2,0	e. m.
T. L.	11,45	—	f. m.	—	Örtofta poststation	O. S.	—	1,0	e. m.
				2,2					

Detta är en tidtabell för januari 1876 avseende postgången till bl a Stora Harrie. Orter som inte hade egna poststationer brukade i likhet med Lilla Harrie i detta fall markeras med petitstil i tidtabellerna.

Stora Harrie

Lantbrukaren Nils Andersson blev med 180 kr i årsarvode föreståndare för poststationen i Stora Harrie, öppnad med 1875 års ingång i anslutning till att ansvaret för kronobrevbäringen överfördes på postverket. Han fick också kontrakt om postföring mellan Örtofta och Stora Harrie. Båda kontrakten överfördes på grund av Anderssons avflyttning från orten den 1 april 1877 på målarmästaren B Larsson. Det skedde i konkurrens med bl a lanthandlanden Johan August Johansson och kantorn Gustaf Wilhelm Lindelöf. Den fortsatta perioden för poststationen i Stora Harrie blev emellertid kort. Den drogs nämligen in med januari månads utgång 1879.

Westra Karaby

Med länsmannen J O Flygare som föreståndare öppnades en poststation i Västra Karaby vid 1875 års ingång. Hans årsarvode blev 150 kr och poststationen ifrågasattes inte till indragning när lantbrevbäring infördes. I landskansliets förslag till poststyrelsen den 8 april 1878 hette det bl a att lantbrevbäring skulle inrättas "å linjen Örtofta - Västra Karaby - Saxtorp, 2,1 mil, därvid Stora Harrie och Särslövs stationer indrages". Man tog ofta stor hänsyn till civilstatens postgång när man bedömde vilka poststationer som skulle finnas kvar när lantbrevbärarna började fungera.

Det blev i stället tillkomsten av järnvägen mellan Landskrona och Kävlinge som "tog död" på poststationen i Västra Karaby. Länsman Flygare hade år 1834 fått länsman Johan

Oscar Roupé som efterträdare på poststationen. Denne fick kontraktet uppsagt till upphörande med juni månads utgång 1893. Han fick emellertid stanna kvar någon tid därefter, eftersom poststationen inte kunde dras in förrän den förenade post- och järnvägsstationen öppnades i Dagstorp när järnvägen uppläts för posttrafik den 8 augusti 1893.

Södervidinge

När järnvägen Malmö-Billesholm togs i bruk för allmän trafik öppnades den 18 september 1886 en förenad poststation i Södervidinge. Järnvägsmannen Johannes Andersson blev ansvarig för posten. Efter tio år flyttade han till Stävie och efterträdaren August Andersson blev vid sin läst till september 1918. Då övertog Hugo Emanuel Wetterström ruljangsen och därefter har följande järnvägsanställda ansvarat för postservice i Södervidinge: Johan Otto Ohlsson (1921-1927 och 1929-1934), John Leonard Ericsson (1927-1929), Gustaf Magni Johansson (1934-1939), Nils Martin Andersson (1939-1947), Oskar Verner Karlsson (1947-1951), Karl Gillis Gillheim (1951-1959) och Elsa Karolina Nilsson (1960-1966). Poststationen ersattes den 22 maj 1966 med lantbrevbäring från Kävlinge.

Järnvägen Landskrona-Kävlinge

En omfattande skriftväxling mellan post- och järnvägsmyndigheter föregick organisationen av postförbindelserna när järnvägen mellan Landskrona och Kävlinge byggdes. I ett brev den 18 mars 1893 till poststyrelsen sammanfattade postinspektör Hugo Winroth vissa åtgärder. Han trodde då att järnvägen skulle öppnas den 1 juli och föreslog att poststationer skulle öppnas i de blivande stationshusen i Häljarp, Saxtorp och Dösjöbro samt att poststationen i Västra Karaby skulle dras in liksom gångposten på linjen Kävlinge - Västra Karaby och lantbrevbäringen på linjen Billeberga - Annelöv. Den nya organisationen kunde inte träda i kraft förrän den 8 augusti 1893 på grund av förse-

nat slutförande av järnvägen. Under mellantiden hade man beslutat att också öppna förenade poststationer i Annelöv och Dagstorp på grund av starka önskemål från befolkningen.

I **Dagstorp** blev Anders Persson Holmberg ansvarig för posten under 15 år. Den 1 april 1908 tog Carl Alfred Jönsson över för en ännu längre period. Därefter vilade ansvaret på Johan Alfred Persson (1933-1940), Nils Gunnar Åberg (1940) och Dagmar Alice Hildegard Svensson (1941-1962). Poststationen ersattes med lantbrevbäring från Dösjebro den 1 december 1962.

I **Dösjebro** fick Nils Hansson ansvaret för posten från start den 8 augusti 1893. Han hade varit poststationsförestandare i Vallkära under tre år men blev nu Dösjebro trogen till sin pensionering vid 70 års ålder den 30 september 1926. Därefter ansvarade följande järnvägsanställda för posten i Dösjebro, vars namn ändrades till Dösjebro den 10 juni 1953: William Angelius Hallenborg (1926-1929), John Kristian Nilsson (1929-1941), Johan Carlsson (1941-1943), C A Ahlgren (1943-1944), Filip Anatolius Werner (1944-1946), Hugo Viktor Plantin (1946-1948), Ernst Donatus Åberg (1948-1951), Erik Hjalmar Konstantin Frisk (1951-1955), Ernst Johan Göransson (1955-1959) och Karl Olle Bertil Karlsson (1960-1963). Trafikökningen var så stor att järnväg och post skildes åt den 1 mars 1965 sedan Karlsson ersatts med en vikarie i februari 1963. Poststationen upphöjdes vid skilsmässan från järnvägen till en postexpedition och Siri Kleberg blev chef med titeln stationsmästare. Under 1970-talets omvälvande ändringar blev termen "lokalpostkontor" i Dösjebro, där postmästare Britt Svensson fick överta ansvaret för service till hushållen. De får posten med brevbäring från Kävlinge. Den 31 augusti 1992 organiserades postkontoret i Dösjebro om till ett s k entreprenadpostkontor hos lanthandlaren Yrsa Malmqvist.

Järnvägen Kävlinge-Sjöbo

Inte mindre än tolv nya poststationer blev ett av resultaten när järnvägen Kävlinge-Sjöbo togs i bruk för allmän trafik den 18 februari 1906. Samgåendet mellan postverket

1906. CIRKULÄR. N^R IX.

11.

Kungörelse,

angående öppnandet af poststationer.

Den 18 innevarande månad, då bandelen Kjellinge—Örtofta—Sjöbo af Landskrona—Kjellinge—Sjöbo järnväg upplättes för allmän trafik, öppnas poststation vid en hvar af de a nämnda bandel belägna trafikstationerna *Rinnebäck, Krutmöllan, Lilla Harrie, Hviderup, Gårdstånga, Flyinge, Holmby, Frosta Hammarbunda, Humneberga, Hartösa, Tupperöd* och *Övedsklostervs gård* inom Malmöhus län. Stockholm, af Kungl. Generalpoststyrelsen, den 9 februari 1906.

Under Generalpostdirektörens frånvaro,

H. A. KOLMODIN.

Föredragande.

VICTOR MELANDER.

e. f.

A. M. Hjorth.

På detta sätt informerades postförvaltarna bl a om ändringar i poststationsbeståndet.

och de många järnvägsföretagen var naturligt under trafiknätets uppbyggnad och förenade post- och järnvägsstationer växte snabbt i antal. Maximalt fanns det drygt 1400 sådana vid tiden för första världskriget. Inom Harjagers härad hamnade tre av poststationerna på den nya järnvägen, nämligen Rinnebäck, Krutmöllan och Lilla Harrie, de som öppnades på delsträckan fram till södra stambanan, som den nya järnvägen korsade i Örtofta.

I **Rinnebäck** blev Johan Gottfrid Olsson ansvarig för posten med 300 kr i årsarvode för den delen av sysslan. Han följdes av Bengta Lindkvist (1925-1944) och Ellen Ingeborg Persson (1944-1954). Järnvägsnedläggelsen medförde post-

stationens indragning den 10 juni 1954, men under en övergångstid fanns ett postombud som komplement till lantbrevbäringen från Kävlinge. Postombudet fanns i stationshuset och postverket betalade 25 kr i månaden i lokalhyra till SJ, som hade övertagit järnvägen den 1 juli 1926. Det visade sig att postombudet var föga utnyttjat och det kunde avvecklas redan den 1 april 1957. I dess datumstämpel fanns gravyren KÄVLINGE POSTOMB 1. Det var Ellen Ingeborg Persson som svarade också för postombudet.

I **Krutmöllan** ansvarade följande ordinarie järnvägsanställda för postservice till poststationens indragning med 1952 års utgång: Carl August Bengtsson (1907-1916), Fredrik Lindkvist (1917-1923), Paulina Hedberg (1923-1938), Signild Martina Linnéa Strand (1938-1944) och Hillevi Svea Ingeborg Kristensson (1944-1952).

I **Lilla Harrie** blev Johan Åkesson stationsföreståndare vid starten den 18 februari 1906. Han var i tjänst till och med oktober 1941 och efter en kort vakans tog Hans Christensson över den 1 februari 1942. Efter dennes pensionering med 1946 års ingång ansvarade följande järnvägsanställda för postens skötsel: Karl Birger Westman (1946-1948), N P Sondell (1948-1952), Henning Bernhard Olsson (1952-1954) och Nils Lennart Nilsson (1954-1974). Efter persontrafikens nedläggning fanns järnvägsbetjäning kvar i Lilla Harrie men den 1 oktober 1974 skildes post och järnväg åt formellt. En månad senare drogs poststationen in. Ersättningen blev lantbrevbäring från Kävlinge samt postväskor till tre företag i samhället.

Järnvägen Kävlinge-Barsebäckshamn

Den 4 augusti 1907 öppnades järnvägen västerut från Kävlinge för allmän trafik och förenade poststationer kunde öppnas i järnvägens stationshus i Höjmsölla, Västanhög, Löddeköpinge, Barsebäcksby och Barsebäckshamn. I Löddeköpinge och Barsebäck fanns det redan lantpoststationer, och dessa drogs in. De båda har behandlats tidigare i detta häfte och lämnas därför därhän i detta sammanhang.

I **Höjmsölla** blev banvakten Anders Andersson ansvarig för postgöromålen den 1 maj 1911. Det framgår inte av de dokument som jag haft tillgång till, vem som hade ansvaret före honom. När han avgick den 31 januari 1927 tog Helena Andersson över, följd i oktober 1934 av Ellida Gustafsson. Hon fick uppleva poststationens indragning med augusti månads utgång 1949. Den kunde mycket väl ha dragits in halvtannat decennium tidigare. Den fanns nämligen med bland de elva poststationer inom södra postdistriktet, som vid den stora besparingskampanjen under depressionen i 1930-talets början hade mindre än 500 kronor i årlig frimärksförsäljning. Poststyrelsen avkrävde sina sju postdirektörer yttranden, "huruvida någon eller några av dessa poststationer anses bära bibehållas, indragas eller utbyttas mot stationära lantbrevbäringar". Utredningen visade att poststationen kunde bibehållas men sänkas i klass med åtföljande mindre avlöning för föreståndaren.

Även i **Västanhög** har den förste poststationsföreståndarens namn blivit förborgat för mig. Tillgängliga arkiv berättar emellertid att Gösta Walfrid Persson tog ansvar för posten den 1 oktober 1910, följd den 16 augusti 1913 av Lars Svensson. Därefter ansvarade följande järnvägsbefäl för postgöromålen till poststationens indragning den 10 juni 1954 i anslutning till att tågtrafiken upphörde: Ellen Svensson (1929-1948) och Margareta Persson (1948-1954).

För den förenade poststationen i **Barsebäckshamn** blev från starten den 4 augusti 1907 järnvägsmannen Thure Adrian Nelander ansvarig. Han hade dessförinnan förestått poststationen i Krutmöllan under ett år. Den 1 juni 1933 fick han förflyttning till Knäred och Axel Edvin Paulsson tog vid i Barsebäckshamn, följd i oktober 1938 av Emil Albert Andersson. Därefter vilade postansvaret på E B Hedin (1941-1952) och Nils Harry Brobeck (1952-1954). Vid järnvägsnedläggelsen den 10 juni 1954 ersattes poststationen med ett postombud, som skulle hållas öppet juni, juli och augusti varje år. Efter framställning beslöts att öppet-hållandet skulle gälla året om med början den 1 november 1954. Under de tre första åren hade handlanden Oscar Hansson kontraktet om denna verksamhet och från den 1 november 1956 målaren Sture Olsson. Från och med november

1958 vilade ansvaret på fru Dagmar Olsson. Postombudet var i verksamhet till och med den 5 april 1963.

Poststället i Hofterup

Under 1970-talet introducerades i vårt land ett nytt slag av fasta postanstalter, som fick beteckningen postställen. Ett av de tidigaste öppnades i Hofterup den 1 juni 1974 med Sonja Olsson som ansvarig. Datumstämpeln vid ett postställe skulle enligt utfärdade föreskrifter innehålla dels ortens namn och dels namnet på den postanstalt över vilken posten expedierades. Därför kom datumstämpeln för Hofterup att från början ha gravyren LÖDDEKÖPINGE-HOFTERUP. Utvecklingen var positiv och poststället organiserades om till en postexpedition den 1 juli 1975 och namnändrades samtidigt till Löddeköpinge 2. Med ny vokabulär kallades postexpeditionen lokalpostkontor från 1977 och enbart postkontor efter 1986 års ingång.

Ett försök att få en poststation i Hofterup hade gjorts efter kommunalstämman den 27 februari 1902. Lantbrukaren Joh. E Johansson och folkskolläraren L Åkerblom utsågs att göra framställning i ärendet. Under remissbehandlingen avstyrkte poststationsföreståndare Fromell i Barsebäck och postdirektör Hugo Winroth i Malmö var också negativ. Han avstyrkte bifall "med särskilt fäst avseende därå, att för närvarande äro å bane järnvägsanläggningar i orten, vilka efter all sannolikhet komma att i en snar framtid bliva en verklighet". I stället beslöt poststyrelsen den gången att inrätta lantbrevbäring på en linje Kävlinge-Löddeköpinge-Barsebäck-Hofterups folkskola.